

نیاز اقتصاد ایران

طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی
در دستور کار مجلس
آیا چالش های مسکن و حمل و نقل
با تفکیک، حل می شود؟

صفحه ۵

تزلزل بازار ارزهای دیجیتال تحت تاثیر
شاخص مصرف کننده امریکا و تعرفه گذاری های ترامپ
بیت کوین همچنان کمتر از
۱۰۰ هزار دلار در نوسان است

صفحه ۶

«تعادل» روند بازار و افزایش قیمت از سوی برخی خودروسازها را بررسی می کند

بازی دلار با بازار خودرو

چراکه نوسان نرخ ارز قدرت تصمیم گیری و خطر پذیری را از مردم گرفته و به دلیل آثار روانی آن بر بازار، نوعی سردرگمی ایجاد کرده است. با اینهمه شرکت های کرمان موتور، مدیران خودرو و پارس...

از، سیگنال های جدیدی را به بازار خودرو ارسال کرده، اما به نظر می رسد، بازار خودرو و نسبت به سایر بازارها قیمت از همخوانی ندارد و خودروسازها کمترین رشد را داشته است. با این حال نقش دلار در معاملات اقتصادی نباید نادیده گرفته شود...

تعادل | با توجه به اینکه بازار خودرو در آستانه سال جدید قرار داشته، افزایش تحرکات دور از انتظار نیست، اما رکود تورمی و وضعیت نامشخص صنعت خودرو در سال آینده، منجر به تردید معامله گران شده است. تغییرات اخیر در نرخ...

سایه سنگین ترامپ بر سر قیمت طلای جهانی در نتیجه سیاست های تعرفه ای اعمال شده از سوی دولت جدید امریکا، فعلا این بازار جهانی طلاست که ر کوردهای قیمتی جدیدی را به ثبت رسانده است بازار داخلی به ثبات نسبی بازگشت

۲

پزشکیان: علت نارضایتی مردم وعده های عمل نشده است

مسعود پزشکیان گفت: بضاعت نامشخص است. اگر وعده های الکی هم دهیم، به نارضایتی مردم می انجامد. علت نارضایتی مردم هم همین وعده هاست. مسعود پزشکیان رئیس جمهور در جلسه شورای برنامه ریزی و توسعه استان بو شهر، بیان کرد: من از دیروز چندین بار صحبت کردم، حرف همان بود که آن مرد گفت، یک قدم باید بلند شویم و جلو بیاوریم، ما مدیران باید شاخص ها را بهبود ببخشیم، اگر قرار است ما رضایت مردم را جلب کنیم باید به دغدغه های مردم بپردازیم.

تعیین حداقل دستمزد برای سال ۱۴۰۴ نگرانی هایی برای کارگران در پی دارد نادیده گرفتن تورم در افزایش دستمزد کارگران

تعیین حداقل دستمزد برای سال ۱۴۰۴ نگرانی هایی برای کارگران در پی دارد که بعید به نظر می رسد. برای کارشناسان حوزه روابط کار و متخصصان حوزه اقتصادی مغفول مانده باشد، یکی از مهم ترین نگرانی ها از نتایج تصمیمات شورای عالی کار این است که این شورا برای تورم سال ۱۴۰۳ تصمیم گیری می کند که میانگین کل تورم سال است... صفحه ۸ را بخوانید

«تعادل» گزارش می دهد رو یای ناتعبیر بورس

این هفته بازار سهام روزهای تعطیلی بسیاری را تجربه کرد و در نهایت در پایان نتوانست بازدهی معاملات مثبتی را بر جای بگذارد و به نوعی سوسال باشد. تجربه روزهای نوسانی بازار سهام در حالی رخ می دهد که برخی از کارشناسان پیش بینی می کنند که این روند نیمه جان بورس تهران تا پایان سال ادامه دار باشد و بازار سهام نتواند روزهایی طلایی را در کارنامه خود ثبت کند. علت این ادامه دار بودن سرخ پوشی بازار سهام را می توان نزدیکی به پایان سال دانست. آخرین روزهای بهمن ماه در حال سپری شدن است و بر اساس سوابق گذشته انتظار می رود که بازار از نیمه بهمن الی نیمه اسفند ماه سرخ پوش باشد... صفحه ۴ را بخوانید

«تعادل» از دلایل ناترزی گاز گزارش می دهد نیاز به سرمایه گذاری برای رفع چالش تأمین گاز

با فرارسیدن فصل سرما، چالش تأمین پایدار گاز در ایران بار دیگر در کانون توجه قرار گرفته است. به رغم اینکه ایران دارای یکی از بزرگ ترین ذخایر گازی جهان است، همچنان با ناترازی در تولید و مصرف گاز مواجه است. فرسودگی زیرساخت ها، رشد فزاینده مصرف و محدودیت های سرمایه گذاری از جمله عواملی هستند که این بحران را تشدید کرده اند... صفحه ۳ را بخوانید

یادداشت - ۴

گفتمان دولت و سازهای ناکوک در اقتصاد

پدیده در مقیاس کشوری، منطقه ای و فرامنطقه ای نیز صادق است و کشورها چیزی به نام برادری دوستی و... با رسمیت نمی شناسند و اولویت اول امنیت و اقتصاد و به طور کلی منافع کشورهاست. که تعیین کننده روابط آنها با سایر کشورهاست. اگر حکم بر برادری و همزبانی و... بود آن باید تمام کشورهای انگلیسی زبان برادر یکدیگر بودند، کشورهایی که اسپانیایی صحبت می کنند باید یک اتحادیه می داشتند، حتی کشورهای عربی هم در مجموع بر اساس منافع شان با یکدیگر تعامل می کنند، حتی ما هم خبری از عضویت در سازمان همکاری های اسلامی نمی دیدیم!

در روزهایی که ایرانیان شرایط خاصی را در هفته های پایانی سال و روزهای منتهی به عید از سر می گذرانند و نوسانات پی در پی در نرخ ارز درونمای پیش روی آنان را تحمل خسران هم از آنها درس نگرفته ایم. در حالی که به این واقعیت که چه باید کرد تا به ثبات و آرامش و قوام در بازارها رسید، واجد اهمیت ویژه ای است. دولت چهاردهم اعلام کرده به اجماع نخبگانی متعهد است و تصمیماتش را مبتنی بر رویکردی که کارشناسان هر حوزه اعلام می کنند، اتخاذ می کند. برای این منظور دولت باید افرادی را به کار بگمارد که به ایده و گفتن او مبتنی بر توسعه هماهنگ هستند. اما در برخی موارد نگاه دولت در خصوص استفاده از همه ظرفیت ها باعث شده افرادی در دستگاه ها و ارگان های مختلف تصمیم گیر باشند که اعتقادی به گفتن دولت ندارند! اما ما همواره آموزمندی ها و ناآزمودنی ها را از آموزه ایم و به تجربه و نمونه چنین رویکردی را در برخی حوزه ها چون بانک مرکزی و وزارت صمت می توان به عینه دید. بازار موازی را به بورس موازی کاری می کند خودش بازار موازی را می اندازد، وزارت صمت مجوز فروش طلا می دهد، جلوی خصوصی سازی خودرو گرفته می شود و... کتاب «چرا عقب مانده ایم» علی محمد ایزدی را بخوانید و ببینید این مملکت بیش از ۲۰۰۰ سال است که رنگ وفاق به خود ندیده و همواره درگیر بی ثباتی و هرج و مرج بوده! اینکه از درون صدای واحد شنیده نمی شود دلیلش همین چند پارگی هاست، اگر واقعا به دنبال وفاق هستیم، وفاق بین دولت و مردم باید شکل بگیرد و نه وفاق بین دولت و جناح رقیب! این کار نامش وفاق نیست و اگر باعث آتوگوری و باجگیری و فساد نشود، حتما با تصمیمات ناهماهنگ باعث ضرر و زیان ملت می شود! اگر دنبال وفاق هستیم باید وفاق ملت و دولت را کلید بنیم و اعتماد عمومی به دولت را در همه زمینه ها به دست آوریم و این فاصله را کم در برنامه های خود ارایه می دهد.

روش و استراتژی و برنامه های حزب رقیب همواره اشتراکات کمی با دولت موجود دارد و اصولا دلیل رقابت حزب ها همین اختلاف نظر شان است. همین

سامانه پیامکی روزنامه تعادل
به شماره ۳۰۰۰۵۳۲۰ در دسترس شماست
مخاطبان عزیز می توانند نظرها، انتقادات و پیشنهادهای خود در مورد مطالب مختلف روزنامه را با ذکر جزئیات به این سامانه پیامک نمایند.

یادداشت - ۳

بازار سرمایه در گرداب دلار

در حالی که پیش بینی ها از سقف ۷۵ تا ۸۰ هزار تومانی برای دلار در سال جاری حکایت داشت، افزایش انتظارات تورمی و ناامیدی از احیای برجام، معادلات ارزی را بر هم زد و نرخ دلار را به سرعت بالاتر از این محدوده رساند. این جهش، برش های مهمی را در خصوص تأثیر آن بر بازار سرمایه مطرح کرده است. برای تحلیل دقیق اثرات دلار بر بورس، باید به نوع دلاری که در این بازار مورد استفاده قرار می گیرد، توجه ویژه داشت. حذف دلار نیما و جایگزینی آن با دلار توافقی (در محدوده ۶۷ تا ۶۶ هزار تومان) یک شوک قیمتی برای شرکت های بورسی به همراه داشت. در این میان، زمزمه های استیضاح وزیر اقتصاد می تواند به عاملی برای تثبیت نرخ دلار توافقی در همین محدوده ها تبدیل شود.

بررسی هاشان می دهد که شکاف قابل توجهی بین نرخ دلار توافقی و دلار آزاد وجود دارد. تحلیل گزارش های مالی شرکت ها حاکی از آن است که نرخ دلار حدود ۴۵ تا ۵۰ هزار تومان در فصول گذشته در محاسبات مالی لحاظ شده و هنوز از کامل دلار توافقی ۶۵ هزار تومانی در صورت های مالی این شرکت ها منعکس نشده است. این بدان معناست که در فصول آتی، باید منتظر جهش درآمدهای ناشی از فروش و تأثیر مثبت نرخ دلار توافقی بر عملکرد مالی شرکت های بورسی باشیم. در صورت ناکامی در احیای توافق هسته ای و تشدید تحریم ها، متأسفانه احتمال افزایش افسارگسیخته نرخ دلار در بازار آزاد وجود دارد. با این حال، به نظر می رسد بازار سرمایه با یک تأخیر زمانی کوتاه مدت، توانایی جبران این مساله را خواهد داشت، مشروط بر اینکه ریسک های سیاسی و سیستماتیک جدیدی به اقتصاد مجدد تحمیل نشود. اگر بازار سهام در این شرایط با یک اصلاح قیمتی ۱۰ تا ۱۵ درصدی مواجه شود، جذابیت آن افزایش یافته و می توان از آن به عنوان فرصتی مناسب برای ورود به یک روند صعودی جدید بهره برد. به طور خلاصه، آینده بازار سرمایه در گرو تحولات ارزی و سیاسی است. در صورت تثبیت شرایط و عدم بروز ریسک های جدید، می توان به تأثیر مثبت افزایش نرخ دلار بر سودآوری شرکت های بورسی و رونق دوباره بازار امیدوار بود. همچنین در نهایت به این موضوع می توان اشاره کرد که در این روزها خبر کاهش سود سپرده های خاص از حدود ۳۰ درصد سال گذشته به حدود ۲۵ درصد، امری مثبت تلقی می شود. اما در کنار این موضوع، باید منتظر اتخاذ سیاست کاهش نرخ بهره باشیم که به عنوان محرک کلیدی برای رشد بازار سرمایه عمل می کند. بر اساس بررسی های امری صورت گرفته، در حال حاضر این کاهش نرخ بهره محقق نشده است، لیکن این امر قطعا به عنوان یکی از عوامل تعیین کننده در روند آتی بازار عمل خواهد کرد.

یادداشت - ۲

فقط اف ای تی اف کافی نیست

چندین سال است که فعالان اقتصادی ایرانی نمی توانند گشایش اعتبار داشته باشند یا مدت ها است عملیات انتقال پول ما به کشورهای طرف معامله به ما اعتماد کمتری دارند، از طریق صرافی های خصوصی یا برخی صرافی های بانکی انجام می شود. در این میان حتی صرافی های بانکی هم از صرافی های خصوصی کمک می گیرند. مشکل اصلی ما این است که صادرکنندگان و واردکنندگان در کشورهای طرف معامله به ما اعتماد کمتری دارند، چون پرداخت های ایرانی ها بلندمدت است و پول چند دست می چرخد تا به مقصد برسد. خیلی وقت ها طرف معامله دیر به پولش می رسد و باعث شکایت و نارضایتی و عدم اطمینان می شود.

در برخی مواقع هم پرداخت ها به صورت چمدانی انجام می شود. در این میان شاهد یکسری مسائل جانبی هم هستیم؛ از جمله اینکه هزینه های مبادله ارزی برای ایران بسیار زیاد شده است. در مقابل سامانه های مشکل گرفته در داخل نیز مستعد فساد است و مثلا نرخ هایی که معامله می شود بعضا بین ۳ تا ۵ درصد بالاتر از درخواست سیستمی است. قرار گرفتن لیست سیاه FATF باعث شده سیستم بانکی ما فاجع شود. در شرایط کنونی نخستین و مهم ترین راه حل، بازگشت به FATF است، زیرا تنها از این طریق می توان اعتماد کشورها به مبادلات مالی و تجاری ایران را جلب کرد. در کنار آن مهم است که تعامل سازنده ای لیست خاکستری قرار داشتیم و در سال های اخیر هم به لیست سیاه منتقل شدیم. از آن زمان به بعد، ارتباط بانکی ایران با سایر کشورها عملا قطع شده و دچار برای استفاده از سیستم های بانکی بین المللی دچار مشکل شده اند. پیوستن به FATF امر ضروری محسوب می شود، اما تنها این کافی نیست. باید برای رفع تحریم تلاش شود. همچنین لازم است قوانین و مقررات داخلی نیز به طور جدی اصلاح شوند تا موانع موجود در واردات و صادرات رفع شود. اصلاحاتی نظیر بازنگری در دستورالعمل های داخلی که مانع رشد صادرات می شود، ضروری است. به عنوان مثال ۲۰ سال پیش انتقال ارز ممکن بود در یک یا دو روز انجام شود، اما امروزه برای انجام واردات ابتدا باید سفارش ثبت شود که حدود یک ماه طول می کشد، سپس تخصیص ارز صورت می گیرد که برای شرکت ها حداقل ۱ تا ۳ ماه زمان می برد. علاوه بر این، پس از تخصیص ارز، خود انتقال پول نیز در حدود ۲۰ روز به طول انجام می رسد و در مواردی که به صرافی های مورد اعتماد نیاشند، این زمان ممکن است به ۱۰ روز بیشتر نیز افزایش یابد.

یادداشت - ۱

نوسانات ارزی و داریی های آب شده ایرانیان

بازار احیا کند. درباره این پیشنهاد می توان گفت که دلیل راه اندازی بازار ارز نیمایی این بود که اشکالات ارز نیمایی به گونه ای است که باید بازار دیگری ایجاد شود. اما در حالی که بازار ارز نیما به هم نیازها پاسخ دهد. در همان مقطع هم گفتیم اگر این گونه باشد و بازار ارزی واحدی ایجاد شود که به همه نیازهای موجود بدون استثنا پاسخ دهد، ایران را وارد سیستم تک نرخ می کند و قیمت ارز را کاهش می دهد، چراکه قیمت تعادلی بین قیمت دولتی و قیمت آزاد قرار گرفته و بازار را ساماندهی می کند. اما باز هم همان اشتباهات قبلی تکرار شد و برای بازار ارز توافقی مقرراتی گذاشته شد که تنها بخشی از نیازهای ارزی را پاسخ می داد. طبیعتا بخشی که نیاز آن پاسخ داده نمی شد، باعث شکل گیری بازار دومی تحت عنوان بازار آزاد تحت عنوانی چون بازار هرات، استانبول، تتر و... شد تا به نیازها پاسخ دهد. عملیات نرخ های موجود در بازار آزاد به شدت به هم زدند. ضمن اینکه قیمتی که در بازار ارز توافقی وجود دارد با نرخ آزاد تفاوت حداقل ۳۰ درصدی دارد. اگر دولت از این بازار عقب نشینی کند و به سامانه نیمایی بازگردد، بی شک اوضاع بدتر می شود. اگر نرخ ارز دولتی کاهش یابد، نرخ بازار آزاد بیشتر می شود. تنها نسخه موثق در جهان، پاسخ دادن به همه نیازهاست. این الگویی است که در همه جهان اجرایی می شود. ایران هم باید به سمت آن حرکت کند.

البته شرایط تحریمی ایران دشواری هایی را ایجاد می کند، اما پس از حمله روسیه به اوکراین یک چنین شرایطی در روسیه ایجاد شد. روسیه تحریم شد، بانوسان مواجه شد و... روسیه اما بازار تک نرخ خود را حفظ کرد، شوک ناگهانی و موقت یک ماهه به بازار ارز روسیه وارد شد، سپس نرخ ارز به یک نقطه تعادلی جدید ورود کرد و در همان نقطه ثابت شد. تردیدی وجود ندارد که تکنه هایی از جنس شرایط ما، مشکلاتی را برای کشور ایجاد می کند، نرخ ارز هم بالا می رود اما اگر بازارهایی دلیخواهی، سلیقه ای و جداگانه شکل بگیرند، قیمت ارز قطعا بیشتر می شود. بنابراین یک اثر تحریمی وجود دارد که نرخ ارز را بالا می برد، در عین حال یک اثر ثانویه ای در کنار آن وجود دارد که به دلیل مقررات ارزی اشتباه داخل کشور شکل می گیرد. این اثرات ثانویه نرخ ارز را بیشتر بالا می برد، بنابراین معتقدم تک نرخ شدن قیمت ارز را از عدد بی سر و سامان فعلی بهبود می بخشد. البته معنی این رویکردها این نیست نرخ دلار کاهش می یابد و به محدود ۲۰ تا ۳۰ هزار تومانی بازمی گردد. به هر حال ایران هم تحریم است و هم تورم دارد و هم تنگناهای بسیار رویه رواست. همه اینها باعث افزایش نرخ ارز می شود اما این افزایش با افزایش و لنگاری می برد، بنابراین معتقدم تک نرخ شدن قیمت ایجاد می شود، متفاوت است.

نوسانات اخیر ارزی پرسش های بسیاری را برای مردم ایران و فعالان اقتصادی ایجاد کرده است. قبل از هر چیز باید توجه داشت که نرخ ارز یک متغیر عمومی اقتصادی است از این جهت که تمامی خدمات، کالاهای، دستمزد ها و هر گزاره اقتصادی دیگری در بازارهای مختلف با نرخ ارز به قیمت های ریالی بدل می شوند. طبیعتا نوسان این متغیر مهم، باعث می شود تمامی داریی های ایرانیان با نوسان مواجه شوند. این تغییرات قیمتی در برخی بازارها مثل سکه و طلا سریع تر و در برخی دیگر از بازارها مانند بازار خودرو و با فاصله زمانی بیشتر و در برخی دیگر از بازارها مانند مسکن با بازه زمانی طولانی مدت نمایان می شوند.

بر این اساس نوسانات ارزی برای برخی کالاها مانند لوازم خانگی الکترونیکی با فاصله کمتر و برای برخی دیگر از کالاها مانند خوراکی ها، مواد پروتئینی، گوشتند زنده و... با فاصله زمانی چند ماهه ای بروز و ظهور دارد. بنابراین ارز به طور کلی متغیر مهمی در اقتصادهاست، به همین دلیل اغلب کشورها تلاش می کنند بازارهای فعالی را برای ارز راه اندازی کنند و از ابزارهای مالی مانند قراردادهای آتی و مشتقات بهره ببرند تا حد امکان نوسانات ارزی را به نسبت سایر گزاره های خارجی در حداقل نوسان ممکن خود قرار دهند. در یک چنین مکانیسمی حتی اگر به واسطه تورم، قرار باشد تغییری در بازار ارز رخ دهد، این تغییرات به صورت بطئی و با فاصله زمانی طولانی تر رخ دهد. مشکلی که در ایران وجود دارد آن است که چون بازار فعالی برای ارز وجود ندارد و دولت برای کنترل قیمت ها برای خود چند بازار متفاوت (از ارز کلاه های اساسی گرفته تا ارز نفتی، ارز وارداتی ها و صادراتی ها و...) ایجاد می کند، قیمت بازار آزاد به شدت دچار نوسان شده و گرانی ایجاد می کند. هم وقایع سیاسی در این تحولات اثر گذار است و هم تغییر مقررات داخلی، اثرات خاص خود را روی آن دارد. این دو داریم آن است که ساز و کاری را بیندیشند که ایران مانند سایر بازارهای جهانی، یک بازار ارز مشخص داشته باشد. در این بازار دولت منبع ارزی ناشی از فروش نفت خود، صادرکنندگان و وارداتی ها و ارز مورد نیاز مردم را عرضه و تأمین کند. اگر چنین بازاری ایجاد شود، نوسان کاهش پیدا کرده و اثرات سونوسان در سایر بازارها میان می رود. اخیرا برخی این ایده را مطرح می کنند که دولت باید از ایده راه اندازی بازار ارز توافقی عقب نشینی کرده و ارز نیمایی را برای کنترل

علیرضا توکلی